Fremia

2026-10-20

Finansdepartementet
Till: fi.remissvar@regeringskansliet.se
Diarienummer: Fi2026/01654

Remissvar: EU:s penningtvättspaket

Fremia är arbetsgivar- och medlemsorganisation för femtusen civilsamhälles, kooperativa och idéburna verksamheter. Våra medlemmar verkar bland annat inom civilsamhället, vård och omsorg, utbildning och social verksamhet.

Fremia delar målet att motverka penningtvätt och finansiering av terrorism. Reglerna behöver samtidigt vara tydliga och proportionerliga och ta hänsyn till berörda organisationers förutsättningar och arbetsgivaransvar.

Sammanfattning

Fremia tillstyrker att registermyndigheten får de verktyg som krävs för att registret över verkliga huvudmän ska innehålla korrekta och aktuella uppgifter. Innan Bolagsverket får ett utökat ansvar bör myndighetens kapacitet utvärderas och även en annan registermyndighet övervägas.

Fremia välkomnar att registreringsskyldigheten för ideella föreningar avgränsas till föreningar med organisationsnummer, men efterlyser en utredning om en tydlig avgränsning till föreningar med ekonomisk aktivitet. Fremia efterlyser också rättslig vägledning om vilka ledande befattningshavare i ideella föreningar som ska registreras när verklig huvudman inte kan identifieras.

Fremia efterlyser en skyldighet för banker att tillhandahålla grundläggande finansiella tjänster till ideella organisationer som registrerats i registret över verkliga huvudmän. Banker bör kunna använda registeruppgifterna i sina kundkännedomsprocesser.

Fremia efterlyser effektiva, riskbaserade och proportionerliga kontroller, med möjlighet till rättelse innan vite aktualiseras och med hänsyn till organisationens ekonomiska förutsättningar. Fremia efterlyser också samordning mellan register, integritets- och sekretesskydd från ikraftträdandet samt avgiftsbefrielse för samtliga ideella föreningar.

Fremia
Box 17011
104 62 Stockholm

Besöksadress
Krukmakargatan 21
Stockholm

08-702 54 00
info@fremia.se
fremia.se

Fremia

Motivering

14.3 Registermyndighet

Fremia *tillstyrker* att ansvarig registermyndighet ges de verktyg som behövs för att säkerställa korrekta, aktuella och tillförlitliga uppgifter. Innan Bolagsverket tilldelas ett utökat ansvar *bör* myndighetens kapacitet, kompetens och handläggningsförmåga utvärderas. Även möjligheten att utse en annan registermyndighet bör övervägas.

14.4 Vilka som omfattas av skyldigheterna

Fremia *välkomnar* att registreringsskyldigheten för ideella föreningar avgränsas till föreningar med organisationsnummer. Ett organisationsnummer innebär dock inte i sig att föreningen bedriver ekonomisk aktivitet. Fremia *efterlyser* därför en utredning om en ytterligare avgränsning till föreningar med ekonomisk aktivitet, med tydliga och förutsebara kriterier som även fungerar för vilande föreningar och föreningar som saknar styrelse.

14.5.3 Om verkliga huvudmän i en juridisk person inte kan identifieras

Fremia *tillstyrker* att bedömningen av vem som är ledande befattningshavare görs utifrån omständigheterna i det enskilda fallet. För att organisationer ska kunna fullgöra registreringsskyldigheten korrekt behövs dock tydlig rättslig vägledning om vilka personer som ska identifieras och registreras när verklig huvudman inte kan fastställas.

14.12.3 Särskilt om konsekvenser för den ideella sektorn

Fremia delar bedömningen att civilsamhället har stor betydelse för demokratin och samhället. De nya kraven får inte innebära en oproportionerlig administrativ börda eller i onödan försvåra ideellt engagemang och verksamhet. Reglerna bör också bidra till bättre tillgång till finansiella tjänster.

Fremia efterlyser därför *en skyldighet* för banker att tillhandahålla grundläggande finansiella tjänster, såsom bankkonto, till ideella organisationer som registrerats i registret över verkliga huvudmän. Banker bör samtidigt kunna använda uppgifterna i registret i sina kundkännedomsprocesser, så att dubbelrapportering och onödig administration minskar.

14.14.2 Bolagsverkets verktyg vid kontroll

Fremia ser positivt på effektiva kontrollverktyg, men kontrollerna måste *vara riskbaserade och proportionerliga*. Ideella organisationer ska ta ansvar för att lämna korrekta uppgifter, men har rätt till tydlig information och möjlighet att rätta brister innan vite aktualiseras. Kontroll och sanktioner behöver utformas med hänsyn till överträdelsens omständigheter och organisationens ekonomiska förutsättningar.

Krav på personlig inställelse bör tillämpas tydligt och proportionerligt, så att de inte skapar onödiga hinder för personer som tar på sig ideella förtroendeuppdrag.

14.17 Särskilt om vite och föreläggande till flera

Fremia *avstyrker* att viten och avgifter används mot ideella organisationer utan tillräcklig hänsyn till deras särskilda förutsättningar och ekonomiska situation. Fremia anser att registermyndigheten behöver effektiva verktyg för att upprätthålla registrets kvalitet. Viten och avgifter får dock inte användas mot ideella organisationer utan tillräcklig hänsyn till överträdelsens art och omständigheterna i det enskilda fallet samt organisationens ekonomiska förutsättningar. Stöd, tydlig information och möjlighet till rättelse ska i första hand övervägas innan ekonomiska sanktioner beslutas.

14.22 Personuppgiftsbehandling

Fremia anser att integritets- och sekretesskyddande åtgärder ska finnas på plats när de nya bestämmelserna träder i kraft. Det behöver tydligt regleras vilka uppgifter som får behandlas, vem som får ta del av dem och under vilka förutsättningar de får lämnas ut. Särskild hänsyn behövs när registrering kan röja känsliga personuppgifter, exempelvis om religiös eller politisk åskådning.

14.25 Avgifter

Fremia *avstyrker* att avgiftsbefrielsen begränsas till ideella föreningar som inte är skyldiga att registrera sig i handelsregistret. Avgiftsbefrielsen bör omfatta samtliga ideella föreningar. Registreringsskyldighet i handelsregistret är inte ett ändamålsenligt mått på en förenings ekonomiska förutsättningar eller samhällsnytta.

Stockholm 21 oktober 2026

Petter Skogar

VD

Emma Kristensson Bennwik

Samhällspolitisk ansvarig